

Élie — Nombre Huit

Jericho

Jeff Pippenger

2023-10-09

Nan kòmansman ansyen Izrayèl literal la, epi tou nan kòmansman Izrayèl esprityèl modèn nan, nan travèse Lanmè Wouj la, epi apre sa nan gwo desepsyon an, yon seri tèspwogresif te kòmanse, ki finalman te rive nan dènye tèsp la. Echèk dènye tèsp sa a nan liv Resansman an ak nan istwa Millerit la make kòmansman yon mach k ap fèt nan dezè a.

“Pandan karantan ane, se enkredilite, bougonnen, ek rebellion ki ti bare ansyen Izrael antre dan pei Kanaan. Bann mem pese-la inn retar lantre Izrael modern dan Kanaan seles. Dan ni enn ni lot ka, se pa bann promes Bondie ki ti an defo. Se enkredilite, latasman ar lemonn, mank konsakrasyon, ek konfli parmi bann dimounn ki profes zot krwar dan Segner, ki finn gard nou dan sa lemond pese ek soufrans-la pandan telman bann lane.

“Nou ka oblije rete isit la nan mond sa a pandan anpil lòt ane ankò poutèt dezobeyisans, menm jan ak pitit Izrayèl yo; men poutèt Kris la, pèp Li a pa ta dwe ajoute peche sou peche lè yo mete sou kont Bondye konsekans pwòp move chemen aksyon pa yo.” Evangelism, 696.

Nan fen istwa ansyen Izrayèl la, menm jan ak nan kòmansman an, te gen yon pwosesis eprèspwogresif ki te rive nan bout li lè ansyen Izrayèl literal la te mennen an kaptivite Babilòn. Nan fen Izrayèl esprityèl modèn nan, yo menm tou yo pral fè fas ak yon pwosesis eprèspwogresif. Pwosesis sa a rive nan bout li lè Advantis Lawodise yo fin ranvèse anba lwa dimanch lan. Menm jan ak ansyen Izrayèl la, Izrayèl modèn nan pral mennen an kaptivite pa Babilòn esprityèl.

Mouvman Millerit la, ki te kòmanse nan sans pwofetik an 1798 epi ki te fini ofisyèlman an 1863, se yon tip mouvman san karannkat mil yo ki te kòmanse an 1989 epi ki fini nan fèmte tan gras limanite a ak Dezyèm Vini Kris la. Ant fen mouvman Millerit la ak arive gran mouvman twazyèm zanj lan, se istwa legliz Laodiseyen Advantis Setyèm Jou a ki anrejistre legalman.

“Yon distans selman onz jou vwayaj te separe Sinai ak Kadès, sou fwontyè Kanaran; e se ak espwa pou yo antre byento nan bèl peyi a ke lame Izrayèl yo te reprann mach yo lè nwaj la finalman te bay siy pou yo vanse ankò. Jewova te fè mèvèy lè L te fè yo soti ann Ejip, e ki benediksyon yo pa t ap ka espere kounye a, lè yo te fè alyans fòmèlman pou yo aksepte Li kòm Souvren yo, epi yo te rekonèt yo kòm pèp chwazi Trèwo a?” Patriarchs and Prophets, 376.

Vwayaj kout yo a te vin tounen karant ane, akòz enkredilite yo ak dezobeyisans yo. Si yo te manifeste yon lafwa ki te chita sou gwo delivrans yo te resevwa lè yo te soti nan esklavaj, yo t ap byento travèse larivyè Jouden an epi antre nan Tè Pwomiz la. Premye obstak yo apre sa t ap menm obstak Jozye te abòde pita. Apre karant ane, Izrayèl literal te kite dezè a pou Tè Pwomiz la, epi Jeriko te premye pa yo; e li kanpe kòm yon senbòl pisans Bondye pou delivre tout moun ki kwè. Jeriko se tou senbòl travay mouvman Milèrit la te dwe konfwonte an 1863, men yo te retounen nan dezè a. Senbolis Eli a mare dirèkteman ak senbolis Jeriko a, e li enstriktif pou nou konsidere

koneksyon istorik Eli te genyen ak Jeriko.

Koulye a, rès zak Omri yo, sa li te fè, ak vanyans li te montre a, èske yo pa ekri nan liv kwonik wa Izrayèl yo? Se konsa Omri dòmi ak zansèt li yo, epi yo antere l nan Samari; epi Akab, pitit gason l lan, te gouvènen nan plas li. Epi nan trantwityèm ane Asa, wa Jida a, Akab, pitit gason Omri a, te kòmanse gouvènen sou Izrayèl; epi Akab, pitit gason Omri a, te gouvènen sou Izrayèl nan Samari pandan vennde ane. Epi Akab, pitit gason Omri a, te fè sa ki mal devan Seyè a, plis pase tout moun ki te la anvan li. Epi sa te rive, kòm si se te yon bagay lejè pou li mache nan peche Jewoboram, pitit gason Nebat la, li pran Jezabèl, pitit fi Etbaal, wa Sidonyen yo, pou madanm li; epi li ale sèvi Baal, epi li adore li. Epi li leve yon lotèl pou Baal nan kay Baal la, kay li te bati nan Samari a. Epi Akab fè yon estati Achera; epi Akab te fè plis pou pwovoke Seyè a, Bondye Izrayèl la, pou l fache pase tout wa Izrayèl ki te la anvan li yo. Sou jou pa li yo, Iyèl, moun Betèl la, rebati Jeriko: li poze fondasyon li sou Abiram, premye pitit gason li, epi li mete pòtay li yo kanpe sou Segoub, pi piti pitit gason li a, dapre pawòl Seyè a, pawòl li te pale pa mwayen Jozye, pitit gason Noun lan. Epi Eli, Tichbit la, ki te pami moun ki te rete nan Galad yo, di Akab: Menm jan Seyè a, Bondye Izrayèl la, vivan, li menm devan ki moun mwen kanpe a, pa p gen ni lawouze ni lapli pandan ane sa yo, eksepte dapre pawòl mwen. 1 Wa 16:27–17:1.

Konfwontasyon Eli te genyen ak dye Achab ak Jezabèl yo sou Mòn Kamèl la te fèt kòm yon repons kont apostazi setyèm wa wayòm nò Izrayèl la, ki “te fè plis pou pwovoke Senyè a, Bondye Izrayèl la, fè kòlè, pase tout wa Izrayèl ki te vini anvan li yo.” Mo “pwovoke” a nan pasaj la se yon referans ak “jou pwovokasyon an” ki te reprezante pa dizyèm eprèy la nan Resansman katòz. Fason Achab te pwovoke Bondye a te reprezante dènye nan dis eprèy yo, ki te vini poutèt move rapò dis espyon yo nan Resansman katòz. Se poutèt sa, sa reprezante dènye eprèy la pou mouvman Millerit la, ak dènye eprèy la pou san karannkat mil yo.

Se poutèt sa, jan Sentespri a di sa: Jodi a, si nou tande vwa li, pa fè kè nou di, tankou nan pwovokasyon an, nan jou tantasyon an nan dezè a. Ebre 3:7, 8.

Nan “jou pwovokasyon” pwofetik Ahab te reprezante a, pwofèt Eli te priye pou, si sa te nesèsè, Bondye ta fè jijman vin sou Izrayèl, pou pèp Li a te ka repanti de peche yo t ap patisipe ladan yo.

“Pèp Izrayèl la te piti piti pèdi lakrent yo ak reverans yo pou Bondye, jiskaske pawòl li te bay atravè Jozye pa t gen okenn pwa pou yo ankò. ‘Nan jou pa l [Akab], Iyèl, moun Betèl la, te rebati Jeriko: li te poze fondasyon li sou Abiram, premye pitit gason li, epi li te leve pòtay li yo sou Segoub, pi piti pitit gason li, dapre pawòl Seyè a, pawòl li te pale pa Jozye, pitit gason Noun.’”

“Pandan Izrayèl t ap tonbe nan apostazi, Eli te rete yon pwofèt Bondye ki fidèl e ki vre. Nanm fidèl li te anpilman boulvèsè lè li te wè jan enkredilite ak enfidelite t ap separe pitit Izrayèl yo byen vit ak Bondye, epi li te lapriye pou Bondye sove pèp Li a. Li te sipliye pou Senyè a pa t rejte nèt pèp Li a ki t ap peche a, men pou, si sa te nesèsè, Li ta reveye yo pa mwayen jijman pou mennen yo nan repantans, e pou Li pa t pèmèt yo ale pi lwen toujou nan peche, konsa pou yo pa pwovoke Li pou detwi yo antanke yon nasyon.”

“Mesaj Seyè a te vin jwenn Eli pou l ale kote Akab avèk denonsyasyon jijman Li yo poutèt peche Izrayèl yo. Eli te vwayaje lajounen kou lannuit jouk li rive nan palè Akab la. Li pa t mande pèmasyon pou antre, ni li pa t tann pou yo anonse l fòmèlman. San Akab pa t atann sa ditou, Eli parèt devan wa Samari a ki te sezi, abiye ak rad graj pwofèt yo te konn mete anjeneral. Li pa bay okenn eskiz pou aparasyon brital li a, san envitasyon; men, pandan li leve men li yo vè syèl la, li afime avèk solanite devan Bondye vivan an, ki te fè syèl la ak tè a, jijman ki t ap vini sou Izrayèl: ‘Pa p gen ni lawouze ni lapli pandan ane sa yo, eksepte dapre pawòl mwen.’”

“Denonsyasyon sa a ki te fè moun sezi, konsènan jijman Bondye yo poutèt peche Izrayèl yo, tonbe tankou yon kout loraj sou wa apostata a. Li te parèt tankou yon moun paralize anba sezisman ak laterè; epi anvan li te kapab reprann li anba etònman li, Eli, san li pa tann pou wè efè mesaj li a, disparèt toudenkou menm jan li te vini an. Travay li se te pou l pale pawòl malè a ki soti nan men Bondye, epi tousuit li te retire kò li. Pawòl li te fèmen trezò syèl la, epi pawòl li te sèl kle ki te kapab louvri yo ankò.” Testimonies, volim 3, 273.

Izrayèl te bliye ke Jozye te bay yo yon lòd sevè pou yo pa mele ak nasyon payen yo, epi pou yo pa janm rebati Jeriko. Byenke batay Jeriko a te yon gwo demonstrasyon pouvwa Bondye ak yon senbòl pwomès Bondye pou mennen pèp pa li a antre nan Tè Pwomiz la, te genyen tou yon peche, yon madichon, ak yon delivrans ki te asosye ak Jeriko. “Peche” a se te peche Akan, ki te anvi richès ak enfluyans Jeriko; “madichon” an te sou nenpòt moun ki ta rebati Jeriko; epi fanm jennès la, Rahab, te reprezante “delivrans” lan. Akan te anvi bèl rad Babilòn nan. Li te panse li te ka kache peche li, menm jan Adan ak Èv te chèche kache peche pa yo ak yon rad fèy fig frans. Akan te anvi pwosperite Jeriko te reprezante a, epi li te vle asosye tèt li ak Babilòn.

Jériko parèt kòm yon senbòl travay pote mesaj twazyèm zanj lan bay lemonn, men li pote tou yon avètisman kont peche renmen ak mete konfyans nan lemonn. Senbòl Jériko a genyen tou yon madichon kont rebati Jériko, epi Rahab reprezante moun ki toujou nan Babilòn ki soti lè gwo rèl twazyèm zanj lan pwoklame.

“Nanm fidèl Éli te aflije. Endiyasyon li te leve, e li te jalou pou glwa Bondye. Li te wè Izrayèl te plonje nan yon apostazi terib. E lè li te sonje gwo bagay Bondye te fè pou yo, li te anvayi pa lapenn ak sezisman. Men tout sa te tonbe nan bliye nan pami majorite pèp la. Li te parèt devan Seyè a, epi, ak nanm li tòde anba gwo angois, li te sipliye L pou L sove pèp Li a, si sa dwe fèt menm pa jijman. Li te sipliye Bondye pou L kenbe lawouze ak lapli lwen pèp engra Li a, trezò syèl la yo, pou Izrayèl apostazi a ta gade pou gremesi bò kote dye pa yo, zidòl yo an lò, an bwa, ak an wòch, solèy la, lalin nan, ak zetwal yo, pou wouze tè a, anrichi li, epi fè l donnen an abondans. Seyè a te di Éli ke Li te tande lapriyè li e ke Li t ap kenbe lawouze ak lapli lwen pèp Li a jiskaske yo tounen vin jwenn Li avèk repantans.”

“Bondye te veye pèp Li a yon fason espesyal kont melanje ak nasyon idolatr yo ki te bò kote yo, pou kè yo pa t vin twonpe pa bwa sakre ak tanpèt yo, tanp ak lotèl yo, ki te òganize nan fason ki pi chè, ki pi atiran, pou pèvèti sans yo, konsa Bondye ta vin ranplase nan lespri pèp la.

“Vil Jeriko a te livre a idolatri ki te pi egzajere a. Moun ki t ap viv ladan yo te trè rich, men tout richès Bondye te ba yo, yo te konsidere yo kòm kado bondye pa yo. Yo te gen lò ak ajan an

abondans; men, menm jan ak pèp ki te la anvan Delij la, yo te kòwonpi e yo te blasfematè, e yo te joure e pwovoke Bondye syèl la pa zèv mechainste yo. Jijman Bondye yo te leve kont Jeriko. Se te yon fò. Men, Kòmandan lame Seyè a li menm te vini soti nan syèl la pou dirije lame syèl la nan yon atak sou vil la. Zanj Bondye yo te pran gwo miray yo e yo te fè yo tonbe atè. Bondye te di vil Jeriko t ap madichonnen e tout moun te dwe peri eksepte Rahab ak moun lakay li yo. Moun sa yo te dwe sove poutèt favè Rahab te montre anvwaze Seyè a. Pawòl Seyè a te di pèp la konsa: ‘E nou menm, kenbe tèt nou nèt ale lwen bagay madichonnen an, pou nou pa fè tèt nou vin madichonnen lè nou pran nan bagay madichonnen an, epi pou nou pa fè kan Izrayèl la vin anba madichon ni mete twoub ladan l.’ ‘E Jozye te fè yo sèman nan tan sa a, li t ap di: Madichonnen devan Seyè a se nonm ki leve pou l rebati vil sa a, Jeriko: se sou premye pitit gason li li va poze fondasyon li, e se sou pi piti pitit gason li li va leve pòtay li yo.’”

Bondye te pran anpil prekosyon konsènan Jeriko, pou pèp la pa t kite bagay moun ki t ap viv la yo te adore yo sedui yo, epi pou kè yo pa t detounen lwen Bondye. Li te pwoteje pèp Li a pa kòmandman ki te pi klè e ki pi fèm; men, malgre avètisman solanèl Bondye te bay pa bouch Jozye, Akan te pran odas pou l vyole l. Avari li te pouse l pran nan trezò Bondye te entèdi l manyen yo, paske madichon Bondye te sou yo. E poutèt peche nonm sa a, Izrayèl Bondye a te vin fèb tankou dlo devan lènmi yo.

Jozye ak ansyen Izrayèl yo te nan gwo detès. Yo te kouche devan lach Bondye a avèk imilite ki pi pwofon, paske Seyè a te an kòlè kont pèp Li a. Yo te priye epi yo te kriye devan Bondye. Seyè a te pale ak Jozye: “Leve; poukisa ou kouche konsa sou figi ou? Izrayèl fè peche, epi yo vyole alyans Mwen an ke Mwen te kòmande yo a; paske yo menm pran nan bagay madichonnen an, yo vòlè tou, yo kache sa tou, epi yo mete l menm pami pwòp afè pa yo. Se poutèt sa pitit Izrayèl yo pa t kapab kanpe devan lènmi yo, men yo te vire do yo devan lènmi yo, paske yo te vin madichonnen; Mwen p ap avèk nou ankò, sof si nou detwi bagay madichonnen an nan mitan nou.”

“Mwen te wè yo montre m ke Bondye la a fè yon ilustrasyon sou fason Li konsidere peche pami moun ki deklare yo se pèp Li a ki kenbe kòmandman Li yo. Moun sa yo Li te onore yon fason espesyal lè yo te temwen manifestasyon remakab pouvwa Li, menm jan ak Izrayèl tan lontan an, epi ki, malgre sa, ta rive neglije enstriksyon klè Li yo, va tonbe anba kòlè Li. Li ta vle anseye pèp Li a ke dezobeyisans ak peche se bagay ki ofanse Li anpil anpil e yo pa dwe konsidere yo avèk lejè.” Testimonies, volim 3, 263, 264.

Istwa Jeriko a gen ladan l avètisman pou nou pa mete konfyans nou nan fòs ak glwa vil mechain e rich la jan yo parèt. Yon “vil” nan pwofesi Bib la se yon wayòm, epi Akan te pran yon rad Babilonyen. Pwofetikman, yon rad reprezante karaktè; konsa, nan “dènye jou yo,” lefèt ke Akan te kache rad Babilòn nan reprezante yon dezi kache pou posede karaktè Babilòn esprityèl la. Karaktè a, oswa imaj Babilòn esprityèl la, se sa Etazini anvi lè li mete legliz ak leta ansanm.

Lè yo te vin fas ak posiblite pou jèn mouvman Millerit la te ka konskri nan Lagè Sivil la, e pandan yo te rekonèt nesite òganizasyon an, dirijan mouvman an te vin lye legalman ak nasyon rich sa a, nasyon yo pa t dwe janm asimile tèt yo avè l. Menm Konstitisyon peyi rich sa a te tabli ke li pa t janm nesè pou yon legliz konekte ak leta. Te gen denominasyon ki te egziste pandan peryòd

mouvman Millerit la, e ki egziste toujou jounen jodi a; kèk nan denominasyon sa yo pa janm antre nan relasyon legal avèk gouvènman Etazini, epi chwa yo te fè pou yo pa tabli relasyon sa a pa t janm, nan okenn fason, anpeche yo òganize legliz pa yo respektivman.

Byen lontan apre Jozye te mennen batay Jeriko a, nan epòk Akab la, tout avètisman konsènan apostazi Akan an ak destriksyon Jeriko a te fin tonbe nan bliye nan mitan pèp Bondye a ki te tonbe nan apostazi. Eli te priye Bondye, li te mande pou, si sa te nesèsè, jijman Bondye yo ta egzèsè pou mennen pèp Li a nan repantans. Lè Malachi ekri dènye pawòl Ansyen Testaman an, pwomès la plase nan kontèks kote Seyè a ap frape mond lan ak yon madichon. Madichon ki te asosye ak Jeriko a, te sou nenpòt moun ki ta rebati Jeriko. Madichon an te sou nenpòt ki, tankou Akan, ta vle mete konfyans yo nan richès ak abondans ki te asosye ak Jeriko. “Pechè” Akan an reprezante dezi kache, ki pa sanktifye, andedan kè a, pou mete rad Babilòn nan sou li. “Madichon” an te pou zak ki ta mete dezi enteryè sa yo an aplikasyon.

Mesaj Miller la te mesaj Eli a pou tan pa l, e Lagè Sivil la te reprezante jijman ki akonpaye mesaj Eli a. Nan mitan Lagè Sivil la an 1863, Advantis milerit la te rebati Jeriko, jan sa temwaye pa detay madichon Jozye te pwononse sou nenpòt moun ki ta fè sa.

Epi Jozye te fè yo sèman nan tan sa a, li di: Madichon pou nonm lan devan Seyè a, ki leve pou rebati lavil Jeriko sa a: se sou premye pitit gason li l ap poze fondasyon li, e se sou pi piti pitit gason li l ap mete pòtay li yo. Jozye 6:26.

Mo “te fè nou sèman” a nan lòd Jozye a se alafwa yon sèman ak yon madichon. Madichon si nou vyole lòd Jozye a, epi benediksyon si nou kenbe sèman an. Mo yo tradui kòm “te fè nou sèman” a tradui tou kòm “sèt fwa” nan Levitik vennsis. Sèman ak madichon Moyiz la, jan Danyèl eksprime sa nan chapit nèf la, gen rapò ak rebati Jeriko.

Wi, tout Izrayèl te transgese lwa ou a, menm lè yo te vire do bay li, pou yo pa t obeyi vwa ou; se poutèt sa madichon an vide sou nou, ansanm ak sèman ki ekri nan lwa Moyiz, sèvitè Bondye a, paske nou peche kont li. Danyèl 9:11.

Sè White te di: “Bondye te pran anpil prekosyon konsènan Jeriko, pou pèp la pa ta vin sedwi pa bagay moun ki t ap viv la yo te adore yo, e pou kè yo pa ta detounen kite Bondye.” Bondye te pran anpil prekosyon nan akonpli destriksyon Jeriko a; se poutèt sa, Li te pran anpil prekosyon tou nan fè ekri avètisman Achan te reprezante a. Li te pran swen nan fè ekri madichon ki te makonnen ak rebati Jeriko, e Li te pran swen tou nan defini taktik diven yo te itilize pou fè miray yo tonbe.

Se te sètènman Jezi, antanke Chèf lame Senyè a, ki te dirije zanj yo pou fè miray Jeriko yo tonbe; e pa gen anyen ki fèt pa aksidan nan Pawòl Bondye a. Men, nan ka sa a, pwofètès la di nou ke “Bondye te trè presi konsènan Jeriko.” Pandan sèt jou, yo te pote lach la toutotou vil la, epi yon jou se yon ane nan pwofesi. Prensip sa a te anrejistre nan kòmansman karant ane pwomnad nan dezè a, epi nan fen karant ane sa yo, yo te fè wonn Jeriko pandan sèt jou.

Apre kantite jou nou te egzamine peyi a, sètadi karant jou, chak jou pou yon ane, n ap pote inikite nou yo pandan karant ane, epi n ap konnen vyolasyon pwomès mwen an. Resansman 14:34.

Pandan sèt jou, yo te pote lach la alantou vil la, epi sou setyèm jou a yo te fè l fè wonn vil la “sèt fwa.” Sa bay de temwen pwofetik ki montre Jeriko gen rapò ak “sèt fwa” ki nan sèman Moyiz la. Pèp alyans Bondye a se prèt, epi sèt prèt te kònen sèt twonpèt.

Nou menm tou, tankou wòch vivan, y ap bati nou ansanm pou nou tounen yon kay esprityèl, yon prètiz sen, pou nou ofri sakrifis esprityèl ki akseptab devan Bondye pa Jezi Kris la. 1 Pyè 2:5.

Yon twonpèt reprezante swa yon mesaj avètisman, oswa yon jijman, oswa yon apèl pou yon konvokasyon sen, selon kontèks kote li parèt la. Nan dènye jou yo, se pou gadyen yo soufle yon twonpèt, menm jan Millerit yo te soufle l nan istwa pa yo. Prèt yo reprezante gadyen ki sou miray Siyon yo, ki soufle yon twonpèt pou avèti pèp Bondye a konsènan yon jijman k ap vini, pandan y ap rele menm pèp sa a tou pou vin nan yon konvokasyon sen.

Sonne twonpèt la nan Siyon, epi fè alam lan sonnen sou mòn apa pou mwen an; se pou tout moun ki rete nan peyi a tranble; paske jou Senyè a ap vini, paske li toupre anpil ... Sonne twonpèt la nan Siyon, mete yon jèn apa, rele yon asanble solanèl: Rasanble pèp la, mete kongregasyon an apa, rasanble granmoun aje yo, rasanble timoun yo, ak moun k ap tete yo; se pou nonm marye a soti nan chanm li, epi lamarye a soti nan chanm li. Se pou prèt yo, sèvitè Senyè a, kriye ant galri a ak lotèl la, epi se pou yo di: Epaye pèp ou a, O Senyè, epi pa lage eritaj ou a bay wont, pou nasyon payen yo pa domine sou yo; poukisa yo ta di nan mitan pèp yo: Kote Bondye yo a? Jowèl 2:1, 15–17.

Mesaj twonpèt la se mesaj Eli a. Tout divès itilizasyon mo “sèt” la nan Jozye chapit sis la, se menm mo a oswa yon dérivé ki gen rapò ak mo ki tradui kòm “sèt fwa” nan Levitik vennsis. Men, plat fab yo sèvi pa teyolojiyen Laodise yo pretann ke mo ki tradui kòm “sèt fwa” nan Levitik vennsis la sèlman reprezante plenitud pouvwa, oswa konplètid, oswa kèk lòt varyasyon san sans nan refi yo fè ke Miller te gen rezon lè li te aplike yon valè nimerik a mo ki tradui kòm “sèt fwa” a. Prèt yo te mennen pèp la ozalantou lavil la sèt fwa, pa ann antye oswa nèt alantou Jeriko. Mo ki tradui kòm “sèt fwa” a reprezante yon valè nimerik!

Nan Jeriko, lè pèp la te rele byen fò, sa te reprezante gran rèl san karantkat mil yo, ki koupe soti nan mòn lan san men, nan Danyèl chapit de a, ki frape estati a epi kraze l an miyèt moso.

Epi nan jou wa sa yo, Bondye syèl la va tabli yon wayòm ki p ap janm detwi; e wayòm nan p ap kite pou lòt pèp, men li va kraze an miyèt moso epi li va fini ak tout wayòm sa yo, e li menm li va kanpe pou tout tan. Paske ou te wè wòch la te koupe soti nan mòn lan san men, e li te kraze an miyèt moso fè a, kwiv la, ajil la, ajan an, ak lò a; gran Bondye a fè wa a konnen sa ki gen pou rive apre sa; e rèv la sèten, e entèpretasyon li a asire. Danyèl 2:44, 45.

Bondye te pran anpil prekosyon pou l te site metal presye yo ki te jwenn nan Jeriko kòm lò, ajan, kwiv ak fè. Sou plan pwofetik, ajil la reprezante pèp Bondye a, jan sa te prefigire pa Rahab. Jeriko reprezante fen tout wayòm sou latè pandan gran rèl san karantkat mil yo.

Men tout ajan an, ak lò a, ak veso an kwiv ak an fè yo, yo mete apa pou Seyè a: yo pral antre nan trezò Seyè a. Jozye 6:19.

Jéricho représente l'œuvre de la conquête de la Terre promise, laquelle préfigure l'œuvre du puissant mouvement du troisième ange. Cette œuvre comprend un avertissement, une malédiction et le salut de ceux qui sont en dehors de la sacrificature, comme le représente la prostituée Rahab.

“Madichon” pwofetik Jozye a te vin akonpli pita nan jou Akab ak Eli. Madichon ki te pwononse kont rebati Jeriko a te gen prediksyon espesifik sa a: nonm ki t ap fè sa a t ap pèdi pi piti pitit gason li lè li t ap monte pòtay Jeriko yo, epi li t ap pèdi premye pitit gason li lè li t ap poze fondasyon vil la. Nan tan Eli a, Iyèl, moun Betèl la, te akonpli pwofesi sa a; pi piti pitit gason li te mouri lè li te monte pòtay yo, epi premye pitit gason li te mouri lè li te poze fondasyon yo. “Madichon” ki asosye ak mesaj Eli a te reprezante pa travay rebati Jeriko.

Gade, m ap voye ba nou Eli, pwofèt la, anvan vini gwo e terib jou Senyè a. Epi l ap fè kè papa yo tounen vin jwenn pitit yo, ak kè pitit yo tounen vin jwenn papa yo, pou m pa vini frape tè a ak yon madichon. Malachi 4:5, 6.

Madichon istwa Millerite la ki te asosye ak mesaj Eli Miller la te predi pa Jozye epi li te akonpli nan tan Eli ak Akab.

Nan jou li yo, Hiyèl, moun Bètèl la, rebati Jeriko; li poze fondasyon li sou Abiram, premye pitit gason li a, epi li mete pòtay li yo kanpe sou Segoub, pi piti pitit gason li a, dapre pawòl Seyè a, pawòl li te pale pa Jozye, pitit gason Noun. 1 Wa 16:34.

Madichon ki mare sou rebati Jeriko a pa kapab separe ak manifestasyon puisans Bondye te egzèsè lè Li te fè miray Jeriko yo tonbe. Sè White te di: “Moun sa yo Li onore espesyalman lè Li fè yo temwen demonstrasyon remakab puisans Li, menm jan ak ansyen Izrayèl, epi ki, malgre sa, oze neglije enstriksyon klè Li yo, va sibi kòlè Li.” Millerit yo te fèk patisipe nan manifestasyon puisans Bondye a ki te rive nan pik li ak Kri Mitan Lannwit lan, men yo te rejte sèman Moyiz la konsènan sèt fwa yo, ke Danyèl idantifye tou kòm madichon Moyiz la.

Nan Pawòl Bondye a, non yo se yon senbòl karaktè, epi non nonm ki te rebati Jeriko a, ansanm ak non premye pitit gason li ak pi piti pitit gason li, bay anpil enfòmasyon. Hiel vle di Bondye vivan ki gen fòs, e sa sijere ke Hiel te yon disip Bondye vivan an. Lefètke yo idantifye li kòm yon moun Betèl, sa idantifye li ak legliz la. Abiram, premye pitit li a, vle di papa wotè, nan sans pou yo egzalte l epi leve l anlè. Pi piti pitit gason li a, Segub, vle di wo, epi egzalte ak leve anlè. Tout twa non sa yo reprezante eleman nan karaktè Bondye, men nan kontèks pwofesi yo te akonpli a, yo reprezante yon nonm ki t ap leve tèt li epi egzalte tèt li pi wo pase Bondye Toupisan an ki te fè Jeriko tonbe. Yon “pòtay” nan pwofesi reprezante yon legliz.

“Pou nanm imil la ki kwè, kay Bondye sou tè a se pòt syèl la. Chante louwanj la, lapriyè a, pawòl yo pale pa reprezantan Kris yo, se mwayen Bondye tabli pou prepare yon pèp pou legliz ki anwo a, pou adorasyon ki pi wo sa a kote pa gen anyen ki sal ka antre.” Testimonies, volume 5, 491.

Kòmansman travay pou etabli yon legliz te kòmanse an 1860, jan istoryen Advantis yo, tankou Arthur White, pitit pitit Ellen White la, temwaye sa.

“Byenke Ellen White te ekri e te pibliye ase long sou nesesite lòd nan jesyon travay legliz la (gade Early Writings, 97–104), epi byenke James White te kontinye mete nesesite sa a devan kwayan yo nan diskou ak atik nan Review, legliz la te pran tan pou l aji. Sa ki te prezante an tèm jeneral yo te byen resevwa, men lè sa te rive pou tradui sa an yon bagay konstriktif, te gen rezistans ak opozisyon. Kout atik James White yo nan mwa fevriye te souke pa piti kèk moun soti nan satisfaksyon pwòp tèt yo, e kounye a anpil pawòl t ap pale sou sa.”

“J. N. Loughborough, k ap travay avèk White nan Michigan, se te premye moun ki reponn. Pawòl li yo te afimatif, men yo te sou yon ton defansif:

“Yon moun di, si nou òganize tèt nou yon fason pou nou ka posede byen dapre lalwa, nou pral vin fè pati Babilòn. Non; mwen konprann gen yon gwo diferans ant lefèt ke nou nan yon pozisyon kote nou ka pwoteje byen nou dapre lalwa ak lefèt ke nou sèvi ak lalwa pou pwoteje epi fè respekte opinyon relijye nou yo. Si li mal pou pwoteje byen legliz la, poukisa li pa ta mal tou pou moun endividyèlman posede nenpòt byen legalman?—Review and Herald, 8 mas 1860.”

“James White te fini deklarasyon li nan Review la, li te mete kesyon bezwen òganizasyon enterè piblikasyon yo devan legliz la ak pawòl sa yo: ‘Si gen moun ki gen objeksyon kont sijesyon nou yo, èske yo ta tanpri ekri yon plan selon ki nou menm kòm yon pèp ka aji?’—Ibid., 23 fevriye 1860. Premye minis ki t ap travay deyò nan chan an pou reponn se te R. F. Cottrell, yon editè korespondan fèm nan Review la. Reyaksyon imedya li te klèman negatif.”

“Frè White mande frè yo pou yo pale konsènan pwopozisyon li a pou asire pwopriyete legliz la. Mwen pa konnen egzakteman ki mezi li gen entansyon pran nan sijesyon sa a, men mwen konprann se pou nou enkòpore kòmsadwa kòm yon òganizasyon relijye selon lalwa. Pou pati pa m, mwen panse sa t ap mal pou nou “fè nou yon non,” paske se sa ki chita nan fondasyon Babilòn. Mwen pa panse Bondye t ap apwouve sa.—Ibid., 22 mas 1860.” Arthur White, Ellen G. White, volim 1, 420, 421.

James White te kòmanse efò li pou l vin yon legliz an 1860, e yon legliz reprezante pa yon “pòtay”. Ellen White di sa konsènan ane 1860.

“An 1860, lanmò te travèse papòt lakay nou, e li te kase pi jèn branch pyebwa fanmi nou an. Ti Herbert, ki te fèt 20 septanm 1860, te mouri 14 desanm nan menm ane a.” Testimonies, volim 1, 103.

An 1863, fanmi White la te pèdi pi gran pitit gason yo tou. Apre li te fin jwe e li te vin twò cho, li antre nan chanm kote yo t ap prepare tablo twal yo, epi li pran yon ti dòmi sou kèk moso twal mouye yo t ap sèvi nan preparasyon tablo yo. Tablo 1843 ak 1850 yo reprezante fondasyon mouvman Millerit la. Tablo ki te pwodui an 1863 la reprezante yon rejè “sèt fwa” Levitik vennsis la jan sa te deja reprezante sou de tablo Abakouk yo. Li prezante yon mesaj fondamantal kontrefè.

“Lè vandredi 27 novanm [1863], paran yo rive Topsham, yo jwenn twa pitit gason yo ansanm ak Adelia ap tann yo nan estasyon an. Yo tout te parèt an bon sante, eksepte Henry, ki te gen yon rim. Men, madi ki te vin apre a, lye desanm, Henry te malad grav ak nemoni. Plizyè ane

apre, Willie, ti frè li a, te rakonte istwa a ankò konsa:”

“Pandan paran yo te absan, Henry ak Edson, anba sipèvizyon Frè Howland, t ap travay avèk anpil aktivite pou yo monte tablo yo sou twal, pare pou vann. Yo t ap travay nan yon lokal komèsyal yo te lwe, apeprè yon blòk lwen kay Howland yo. Finalman yo te gen yon ti repo pandan kèk jou pandan yo t ap tann yo voye tablo soti Boston.... Lè li [Henry] te retounen apre yon long mach bò larivyè a, san reflechi li lonje kò l epi li dòmi sou kèk moso twal mouye yo te itilize pou sèvi kòm dèyè tablo papyè yo. Yon van frèt t ap antre pa yon fenèt ki te louvri. Endiskresyon sa a lakòz li pran yon rim grav.” Arthur White, Ellen G. White, volim 2, 70.

Nan ane 1863, mouvman Millerit la te fini avèk fòmasyon yon legliz ak rejè verite fondamantal yo ki te reprezante sou de tablo Abakouk yo. Dirijan prensipal la, jan Hiel, Betelyen an, te sèvi kòm tip li, te kòmanse travay pou mete kanpe pòtay yo an 1860, e li te pèdi pi piti pitit gason li poutèt sa. Nan ane 1863, tablo kontrefè yo te vin tounen kote repo kote pi gran pitit gason Hiel la te fè yon ti dòmi. Li te pran frèt e li te mouri menm ane a. Lanmò li te lye dirèkteman ak lefèt ke li te dòmi sou tablo yo ki t ap pwodui lè sa a. Men tablo ki t ap pwodui an 1863 la, se te kontrefason fondasyon Eli te leve a, fondasyon Miller te reprezante a.

Kòmandman Jozye te bay kont rebati Jeriko a te eksprime ak mo “adjure” la. Li reprezante yon sèman ak yon madichon, e se menm mo yo tradui kòm “sèt fwa” nan Levitik venntsis. Se madichon ki akonpaye mesaj Eli a, e madichon sa a te akonpli an 1860 ak 1863 lè Advantis milerit la te rebati Jeriko atravè fòmasyon yon legliz legal ak rejè wòch Miller la ki fè moun bite. Iyèl te yon moun lavil Bètèl, konsa sa mete anfas pwofetikman sou travay Iyèl la nan rebati Jeriko, kòm travay pou bati yon legliz.

“Madichon” Jozye a te pwoklame anrapò ak istwa batay Jeriko a, yon batay yo pa ka rakonte san yo pa repete mansyone “sèt fwa.”

An 1863, mesaj oswa “sèman” Moyiz la, jan Eli te prezante li, epi jan William Miller te reprezante li, te pwodui yon “madichon.” Ni mesaj Moyiz la ni travay Eli a te rejte. Eli te retounen an 1989, men li pa t rekonekte ak Moyiz jouk apre 11 Septanm 2001. Enfòmasyon sa a poko defann, men li enpekab.

“Minis ki pa sanktifye yo ap mete tèt yo an opozisyon kont Bondye. Yo ap fè lwanj pou Kris ak pou dye mond sa a nan menm souf la. Pandan y ap deklare yo resevwa Kris, yo anbrase Barabas, epi pa aksyon yo yo di: ‘Se pa Nonm sa a, men Barabas.’ Se pou tout moun ki li liy sa yo pran prekosyon. Satan fè grandizè sou sa li kapab fè. Li panse l ap kraze inite Kris te priye pou li ta ka egziste nan legliz Li a. Li di: ‘M ap soti, e m ap yon lespri mansonjè pou m twonpe sila mwen kapab yo, pou m kritike, epi kondannen, epi defòme laverite.’ Se pou pitit twonpri ak fo temwayaj la jwenn akèy nan yon legliz ki te resevwa gwo limyè, gwo prèv, epi legliz sa a ap rejte mesaj Senyè a te voye a, epi l ap resevwa deklarasyon ki pi san rezon yo, ak fo sipozisyon ak fo teyori. Satan ap ri foli yo, paske li konnen kisa verite a ye.”

“Anpil moun pral kanpe nan chaire nou yo ak flanbo fo pwofesi a nan men yo, limen apati flanbo enfènal Satan an. Si yo nourri dout ak enkredilite, yo pral retire minis fidèl yo nan mitan pèp la ki panse yo konnen anpil bagay. ‘Si ou te konnen,’ Kris la te di, ‘ou menm tou, omwen

nan jou pa w sa a, bagay ki pou lapè ou! Men kounye a yo kache devan je ou.”

“Men, fondasyon Bondye a rete fèm. Senyè a konnen moun ki pou Li yo. Minis ki sanktifye a pa dwe gen okenn twonpri nan bouch li. Li dwe ouvè tankou lajounen, lib anba tout tach mechanste. Yon ministè ak yon laprès sanktifye pral yon pouvwa pou fè limyè verite a klere sou jenerasyon derespekte sa a. Limyè, frè m yo, plis limyè nou bezwen. Sonnen twonpèt la nan Siyon; fè alam lan tandè sou mòn sen an. Rasanble lame Senyè a, ak kè sanktifye, pou yo tandè sa Senyè a pral di pèp Li a; paske Li ogmante limyè pou tout moun ki va tandè. Se pou yo ame epi ekipe, epi monte nan batay la—pou ede Senyè a kont pwisan yo. Bondye Li menm pral travay pou Izrayèl. Tout lang k ap bay manti pral fèmen bouch yo. Men zanj yo pral ranvèse plan twonpe yo k ap fòme. Ranpa Satan yo p ap janm triyonfe. Viktwa pral akonpaye mesaj twazyèm zanj lan. Menm jan Kòmandan lame Senyè a te kraze miray Jeriko yo, konsa tou pèp Senyè a ki kenbe kòmandman yo pral triyonfe, epi tout eleman ki opoze yo pral bat. Pa kite okenn nanm plenyen kont sèvitè Bondye yo ki vin jwenn yo ak yon mesaj ki soti nan syèl la. Pa kontinye chèche defo lakay yo ankò, pandan n ap di: ‘Yo twò kategorik; yo pale twò fò.’ Yo ka pale fò; men èske sa pa nesèsè? Bondye pral fè zòrèy moun k ap tandè yo sonnen si yo pa koute vwa Li oswa mesaj Li. Li pral denonse moun ki reziste pawòl Bondye a.”

“Satan te pran tout mezi posib pou anyen pa ta vini nan mitan nou kòm yon pèp pou repwoche nou, koriye nou, epi egzòte nou pou nou mete erè nou yo lwen. Men, gen yon pèp ki va pote lach Bondye a. Gen kèk ki va soti pami nou ki pap pote lach la ankò. Men, sa yo pa kapab bati miray pou anpeche laverite a; paske li va kontinye vanse epi monte jouk nan lafen. Nan tan pase, Bondye te leve moun, e li toujou gen moun opòtinite k ap tann, pare pou fè sa Li mande yo—moun ki va travèse restriksyon ki pa anyen plis pase miray yo pase ak mòtye ki pa bon. Lè Bondye mete Lespri Li sou moun, yo va travay. Yo va pwoklame pawòl Senyè a; yo va leve vwa yo tankou yon twonpèt. Laverite a pap diminye ni pèdi pisans li nan men yo. Yo va montre pèp la transgresyon li yo, epi kay Jakòb la peche li yo.” Témoignages aux ministres, 409–411.